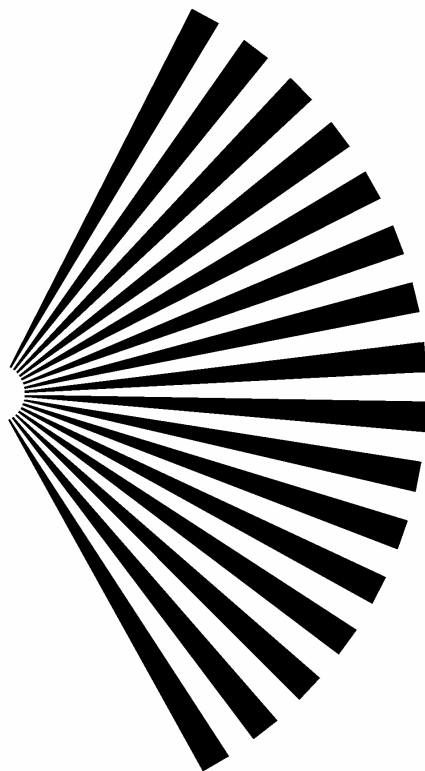

KNIHOVNA AV ČR, v.v.i.

115 22 Praha 1, Národní 3

---

informace

1/2007

KNIHOVNA AV ČR, v.v.i.

INFORMACE

è. 1 / 2007

Praha, duben 2007

Elektronické informační zdroje v Akademii věd ČR

**Hana Tomanová
Iva Burešová
Jaroslav Meixner**

Obsah

Úvod	7
Web of Science	9
Scopus	12
JSTOR	16
Manuscriptorium	20
Anopress	25
EBSCO	26
ProQuest	27
ScienceDirect	28
SpringerLink	29
InterScience	32
Hirschův Index	32
EIZ v AV ČR	35
EIZ v portálech a SK VPK	36
Elektronická knihovna časopisů (EZB)	36
Google Scholar	39
Články o EIZ v AV ČR	41
Informační výchova	42
Závěr a trendy v oblasti EIZ	44
Kontakty v KNAV	48

Úvod

Mimořádné vydání 2007 – Elektronické informační zdroje v Akademii věd ČR navazuje na text z roku 2006. Text prošel revizí a vzhledem k tomu, že většina informací zůstává v platnosti, rozhodli jsme se zde uvést pouze ty zdroje, u kterých došlo ke změnám nebo bylo třeba doplnit další informace. Plný text v elektronické podobě je k dispozici na webové stránce KNAV, stejně jako ostatní čísla časopisu Informace.

[http://www.lib.cas.cz/informace/Informace-mimoradne-
vydani-2006.pdf](http://www.lib.cas.cz/informace/Informace-mimoradne-vydani-2006.pdf)

- bibliografická a citační databáze z produkce ISI Thomson Scientific
- od roku 2007 významné změny – prodloužení retrospektivy u SCIE **od roku 1945** a nově Citation Report poskytující informace o citacích a **h-index** jednotlivého vědce (**index h** je definovaný jako **počet prací s počtem citací $\geq h$**)
- CrossSearch – umožňuje také vyhledávání ve volně přístupných zdrojích a na webu – External Collections Results a Current Web Contents

Retrospektiva

Science Citation Index Expanded od roku 1945

Social Science Citation Index od roku 1980

Arts & Humanities Citation Index od roku 1980

Počet časopisů

Science Citation Index Expanded – 6.623 časopisů

20 českých časopisů:

Acta veterinaria Brno

Acta virologica

Ceramics – Silikáty

Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie

Chemické listy

Collection of Czechoslovak chemical communications

Czech journal of animal science

Czechoslovak journal of physics

Czechoslovak mathematical journal

European journal of entomology

Folia biologica

Folia geobotanica

Folia microbiologica

Folia parasitologica

Kybernetika

Photosynthetica

Physiological research

Preslia

Studia geophysica et geodaetica
Veterinární medicína

Social Science Citation Index – 1.962 časopisů

4 české časopisy:

Československá psychologie

Finance a úvěr

Politická ekonomie

Sociologický časopis

Arts & Humanities Citation Index – 1.158 časopisů

Citation Report

poskytuje informace o citacích:

celkový počet článků

celkový počet citací

View

počet citujících článků; může být menší, než celkový

počet citací, protože jeden citující článek může být

u více článků

View without self-citations

vyloučení autocitací

průměrný počet citací na 1 článek

h-index

graf – publikované články za posledních 20 let a za všechny roky

graf – citace za posledních 20 let a za všechny roky

tzv. Authorship tools

Author Finder, Author Full Name, Distinct Author Identification
Systém

Nástroj sloužící k lepší identifikaci autorů

Vyhledávání ve všech bázích Web of Knowledge

CrossSearch

z WOS i CCC

View additional results on other databases

Vyhledává ve třech částech:

1. ISI Web of Knowledge Results

2. **External Collections Results**

AIAA Meeting Papers American Institute of Aeronautics and
Astronautics

Agricola

arXiv

Civil Engineering Database

The Educator's Reference Desk ERIC Database

NTIS Library Documents published since 1990

NASA Astrophysics Data System

Popline Reproductive Health Literature

PubMed

Current Web Contents

Informace:

Zařazení nového časopisu do Web of Science:

<http://scientific.thomson.com/free/essays/selectionofmaterial/>

Journal Selection Process:

http://scientific.thomson.com/free/essays/selectionofmaterial/journals_election/

Výukové prezentace – včetně nových nástrojů:

<http://scientific.thomson.com/support/recordedtraining/wos/>

Manuál pro vyhledávání:

<http://www.sic.czu.cz/?dl=1&f=854>

Informace o WOS:

<http://scientific.thomson.com/products/wos/>

<http://scientific.thomson.com/webofknowledge/aboutwok2.html#content>

Impact Factor OA časopisů:

<http://www.thomsonscientific.com/media/presentrep/acropdf/impact-oa-journals.pdf>

Essays:

<http://scientific.thomson.com/free/essays/>

Volně přístupné zdroje:

<http://scientific.thomson.com/free/> (mj. ISI Highly Cited.com)

Scopus

<http://www.scopus.com/>

- bibliografická a citační databáze
- multioborová
- retrospektiva od 1966, citace od 1996
- přístup AV ČR

Obsah Scopus

Scopus je bibliografická a citační databáze z produkce firmy Elsevier. Prohledává současně databázi Scopus a webové zdroje (vyhledavač Scirus), včetně patentů

Scopus

15.000 recenzovaných časopisů vydávaných 4.000 vydavateli
500 Open Access časopisů
700 konferenčních sborníků
600 obchodních publikací
125 knižních edic

Web

265 mil. kvalitních webových zdrojů včetně 18 mil. patentů (vyhledavač Scirus)

(mj. autorské a univerzitní webové stránky, preprintové servery jako CogPrints, arXiv.org, zdroje podporující OAI (Open Archive Initiative))

vědecké webové stránky:

104 mil. .edu
26 mil. .org
13 mil. .ac.uk
25 mil. .com
7 mil. .gov
více než 87 mil. důležitých STM (přírodní vědy, technika, medicína) a univerzitních webových stránek z celého světa

repozitáře:

CalTech (9.300 dokumentů)
T-space of the University of Toronto (9.000 dokumentů)
MIT OpenCourseWare (5.450 dokumentů)
NDLTD (233.500 full-text theses and dissertations)
ArXiv.org (385.000 e-prints)
CogPrints (2.700 e-prints)
NASA technical reports (12.000 dokumentů)
RePEc (19.000 dokumentů)
DiVa (12 dokumentů)
HongKong University of Science and Technology (2.200 dokumentů)
Organic e-prints (5.700 dokumentů)
PsyDok of Saarland University (přes 650 dokumentů)
Wageningen Yield database (WaY) (8.100 dokumentů)
ePrints@IISc a etd@IISc of the Indian Institute of Science (IISc) (6.000 dokumentů)
CURATOR from Chiba University (1.800 dokumentů)

Patenty

World Intellectual Property Organization (WIPO)
European Patent Office
US Patent Office
Japanese Patent Office

Scirus

Vyhledavač vědecké literatury Scirus (<http://www.scirus.com/>) je přizpůsoben potřebám k vyhledávání ve Scopus. Ve Scopus prohledává vědecké webové stránky kromě časopisů, které jsou již obsaženy ve vlastní databázi přes vydavatele.

SelectedSources

Pro vyhledávání v jednotlivých zdrojích, jako jsou institucionální repozitáře nebo speciální zdroje, které je možno prohledávat samostatně, slouží záložka SelectedSources. Zpřístupnění pro každou instituci samostatně na e-helpdesk:

<http://www.info.scopus.com/contactus> – nlinfo@scopus.com

Scirus Selected Sources

<http://info.scopus.com/setup/integration/selectedsources/>

1. Institucionální – většinou univerzitní sbírky kvalifikačních prací
2. Speciální tématické – většinou volně přístupné repozitáře
  - arXiv
  - CogPrints
  - E-LIS
  - Humanities text Initiative
  - MIT EpenCoursWare
  - NASA
  - Organic Eprints
  - Psydok
  - RePEc

Obsahové zaměření

- multioborová databáze – přírodní vědy, technika, lékařství, společenské a humanitní vědy
- 60% časopisů pochází ze zemí kromě USA
- 80% indexováno řízeným slovníkem
  - Physical Sciences 32% (5.500 časopisů)
  - Health Sciences 31% (5.300 časopisů) (100% Medline)
  - Life Sciences 20% (3.400 časopisů)
  - Social Sciences 17% (2.850 časopisů)

Retrospektiva

- Life & Health Sciences od 1966 (Medline od 1966)
- Engineering (částečně Chemistry, Physics, Mathematics) od 1970
- Environmental Sciences od 1980
- Biological & Agricultural Sciences od 1994
- Social Sciences od 1996
- Physics, Chemistry, & Mathematics od 1996

Seznam časopisů

<http://info.scopus.com/>

- What does Scopus cover – List of Titles – lze stáhnout seznam v excelu a řadit podle všech sloupců, mj. podle země
- 99 českých časopisů (16 AV ČR) a 34 slovenských časopisů (23 SAV)

Propojení do plných textů

Bibliografické záznamy jsou propojeny do plných textů licencovaných plnotextových databází a do Open Access časopisů prostřednictvím **View at Publisher** (JSTOR, ScienceDirect, SpringerLink, InterScience, ACS)

Zařazování nových časopisů

<http://info.scopus.com/etc/suggesttitle/>

každý rok v říjnu probíhá zařazování nových časopisů do Scopus, které řídí rada složená z oborových specialistů (20) a knihovníků (10)

<http://info.scopus.com/detail/involved/>

podmínky pro zařazení nového časopisu:

- akademická kvalita, časopis je recenzován
- pravidelné vydávání
- abstrakt v angličtině

Vyhledávání podle chemických struktur

Ústavy, které mají přístup do Beilstein z MDL (Crossfire Commnader nebo Discovery Gate, mohou vyhledávat podle chemických struktur.

<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorciem-elsevier-scopus.asp>

Propojení do Ulrich's Periodicals Directory

Scopus je možné propojit se speciální časopiseckou databází Ulrich's Periodicals Directory. U každého titulu ve Scopus se objeví odkaz na Ulrich's Periodicals Directory a je tak možné ihned získat všechny dostupné informace o časopisu, včetně jeho propojení do Journal Citation Reports pro získání impakt faktoru. Propojení ze Scopus do Ulricha se nastavuje v administrativním modulu Scopus. Nelze provést hromadně.

Citace a Hirschův Index

Citace jsou u článků od roku 1996. Záznamy je možno setřídit podle citací a zjistit h-index pro tuto databázi.

Přístup

V ČR má přístup do Scopus pouze AV ČR a Česká geologická služba.

Informace:

<http://info.scopus.com/>

<http://www.infozdroje.cz/>

<http://www.suweco.cz/>

Přístupné kolekce od roku 2007:

Arts & Sciences I
Arts & Sciences II
Arts & Sciences III
Biological Sciences
General Sciences – Health & General Sciences 7 – 10
Ecology & Botany (všech 29 časopisů je obsaženo v Biological Sciences a 6 v Arts & Sciences I)
Business
Business II

Arts & Sciences I

119 časopisů, založena 1997
afroamerická studia, africká studia, antropologie, asijská studia, biologické vědy, obchod, ekologie a evoluční biologie, ekonomie, pedagogika, finance, historie, jazyk a literatura, právo, matematika, divadlo, filozofie, politologie, psychologie, veřejná politika a správa, sociologie, statistika

Arts & Sciences II

125 časopisů
afroamerická studia, africká studia, antropologie, archeologie, architektura a dějiny architektury, umění a dějiny umění, asijská studia, obchod, klasická studia, ekonomie, pedagogika, feministická a ženská studia, folklor, geografie, historie, dějiny věd a techniky, jazyk a literatura, latinskoamerická studia, lingvistika, matematika, studia Středního Východu, filozofie, politologie, populační studia, slovanská studia, sociologie, statistika

Arts & Sciences III

150 časopisů
africká studia, antropologie, architektura a dějiny architektury, umění a dějiny umění, asijská studia, pedagogika, feministická a ženská studia, filmová studia, folklor, historie, židovská studia, jazyk a literatura, latinskoamerická studia, jazykověda, studia Středního východu, hudba, scénická umění (performing arts; divadlo, tanec), filozofie, religionistika

Biological Sciences

100 časopisů
bude rozšířena na 125 časopisů, obsahuje 29 časopisů kolekce Ecology & Botany; vědy o vodě (aquatic sciences), biologické vědy, botanika a vědy o rostlinách (plant sciences), vývojová a buněčná biologie, ekologie a evoluční biologie, paleontologie, zoologie

Health & General Sciences

13 časopisů
– bude rozšířena na 20 časopisů
V září 2006 byla kolekce General Science doplněna dalšími časopisy z oblasti zdravotnictví a přejmenována na Health & General Sciences, poplatky za kolekci zůstaly nezměněny
General Science (7) – Philosophical Transactions, Proceedings – Royal Society of London, PNAS, Science, The Scientific Monthly
Health Sciences (6) – The American Journal of Nursing, Cancer Causes & Control, Environmental Health Perspectives, Epidemiology, European Journal of Epidemiology, Journal of Community Health Nursing

Ecology & Botany

29 časopisů
Všechny časopisy jsou obsaženy v kolekci Biological Sciences, 6 je obsaženo v kolekci Arts & Sciences I.

Business

47 časopisů
ekonomie, finance, účetnictví, pracovní vztahy, marketing, operační výzkum (operation research), odhad rizika

Business II

50 časopisů, bude dokončena do konce 2008 a rozšířena na 60 časopisů mezinárodní obchod, ekonomie a právo, politika a psychologie

Ústavy AV ČR zúčastněné v JSTOR od roku 2007:

Botanický ústav AV ČR
Etnologický ústav AV ČR
Filosofický ústav AV ČR (od 2004 součástí Ústav pro klasická studia AV ČR)
Fyzikální ústav AV ČR
Historický ústav AV ČR
Knihovna AV ČR
Matematický ústav AV ČR
Národohospodářský ústav AV ČR
Sociologický ústav AV ČR
Ústav biologie obratlovců AV ČR
Ústav dějin umění AV ČR
Ústav experimentální botaniky AV ČR
Ústav geoniky AV ČR
Ústav informatiky AV ČR
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
Ústav teorie informace a automatizace AV ČR
6 biologických ústavů v Českých Budějovicích
Entomologický ústav AV ČR
Hydrobiologický ústav AV ČR
Parazitologický ústav AV ČR
Ústav půdní biologie AV ČR
Ústav rostlinné a molekulární biologie AV ČR
Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR

Seznam kolekcí a časopisů

<http://www.jstor.org/about/collection.list.html#multi>

Moving wall

- Doba od mezi publikováním a zveřejněním plného textu v JSTOR
- 0-10 let (od roku 2006)
- „fixed walls“ některé časopisy jsou ukončené a nebudou nadále doplňovány, protože jsou vydávány nadále již jen on-line a jsou z JSTOR propojeny do dalších databází
- Moving wall každého časopisu je uvedena na informační stránce časopisu, včetně kolekce, ve které se vyskytuje.

<http://www.jstor.org/about/movingwall.html>

Od roku 2006 je obsah JSTOR vyhledatelný prostřednictvím Google a Google Scholar. Volně přístupná je první stránka textu.

Novinky o JSTOR

Možnost získávat průběžné informace:

<http://www.jstor.org/about/announcements.html>

Stačí poslat prázdný e-mail z adresy, kam chcete posílat zprávy

join-JSTOR-Announcements@lists.jstor.org

JSTOR Announcement Archive:

<http://www.jstor.org/resources/announcements.html>

JSTOR News + JSTOR News Archive:

<http://www.jstor.org/news/index.html>

JSTOR Contacts Mailing List:

<http://www.jstor.org/resources/maillinglist.html>

Usage Statistics:

<http://stats.jstor.org/>

Manuscriptorium

<http://www.manuscriptorium.cz/>

- bibliografická a plnotextová databáze digitalizovaných starších historických pramenů (rukopisy, inkunábule – prvotisky, staré tisky a historické mapy) do roku 1800
- souborný katalog starších historických pramenů
- Biblia latina (zvaná Martinická bible) z 30. let 15. stol. ze sbírek KNAV
- placený přístup KNAV od roku 2006

Digitalizace rukopisů začala v NK ČR v roce 1995, od roku 1998 je součástí národního programu Memoriae Mundi Series Bohemicae, který je zaměřený na digitalizaci starších historických pramenů (rukopisy, inkunábule – prvotisky, staré tisky a historické mapy) do roku 1800. Databáze Manuscriptorium vznikla v rámci tohoto programu.

Provoz zajišťuje finančně NK ČR a službu provozuje firma AiP Beroun, s.r.o.

Manuscriptorium je nejrozsáhlejší digitální knihovna v Evropě zpřístupňující historické dokumenty. V současné době je plně zdigitalizováno 2.000 dokumentů, nejvýznamnějších rukopisů a starých tisků. Databáze obsahuje 1.000.000 obrázků v nejvyšší kvalitě. Původně byla na CD-ROM přístupná v NK ČR a ve spolupracujících knihovnách, v současnosti je provozována jako webová služba. Databáze se neustále vyvíjí a v současnosti se Manuscriptorium se stalo významným elektronickým informačním zdroje v oblasti starších historických pramenů. Záměrem tvůrců je vytvořit virtuální badatelské prostředí na evropské úrovni. V roce 2005 obdrželo cenu UNESCO (Džikdži–Jikji 2005) v Korejské republice.

<http://knihovna.nkp.cz/knihovna61/jikji.htm>

Základ Manuscriptoria tvoří Otevřený katalog historických fondů, který současně působí jako souborný katalog. Obsahuje informace o dokumentech mnoha evropských knihoven, archivů, muzeí a dalších institucí. Manuscriptorium obsahuje katalogizační záznamy, digitální obrázky a plné texty. Plné texty jsou zatím u velmi malého množství dokumentů. V současnosti jsou testovány audio dokumenty a v budoucnosti se počítá

i s video dokumenty. Manuscriptorium se tak stane virtuálním badatelským prostředím s multimediálními dokumenty.

Uživatelům

V části Uživatelům jsou plně digitalizované dokumenty, které jsou volně přístupné. Jedná se o necelé procento dokumentů obsažených v Manuscriptoriu.

http://www.manuscriptorium.com/Site/CZE/volne_dostupne_dokumenty.asp

Vyhledávání v Otevřeném katalogu historických fondů je také možné i pro neregistrované uživatele.

Školám

Projekt Manuscriptorium školám vznikl ve spolupráci NK ČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2006 a je určen všem typům základních a středních škol. Obsahuje základní seznam významných písemných památek, které jsou rozdělené do těchto tematických okruhů:

Historiografické prameny

Texty k dějinám české literatury

Rukopisy významné z hlediska dějin kultury a knižní malby

Ilustrační iluminace

Vyhledávání

- základní seznam významných písemných památek a tematických okruhů určen pro vyhledávání (Search), nikoli na prohlížení (Browse)
- defaultně je nastavený operátor OR.

Rychlé vyhledávání

- z domovské stránky a vyhledává v těchto polích a s pouze jediným omezením
  - slova kdekoli
  - signatura
  - titul
  - autor
  - jen zdigitalizované dokumenty

Jednoduché vyhledávání

- vyhledává v těchto polích:
  - místo uložení (výběr z rejstříku)
  - knihovna (výběr z rejstříku)
  - hledaný výraz (výběr ze všech polí)
- omezení
  - záznamy s plným digitálním dokumentem
  - digitalizované mapy
- konvence
  - automatické doplňování hledaných slov
  - tolerance znaků (možnost odlišení jednoho znaku mezi hledaným a nalezeným slovem)
  - různé varianty zápisu daného slova
  - blízkost slov (hledaná slova leží bezprostředně vedle sebe)

Pokročilé vyhledávání

vyhledává ve 3 polích s možností propojení booleovskými operátory AND/OR, v každém poli je možno si vybrat jakékoli pole záznamu

- vztah k předchozímu dotazu
  - nový dotaz
  - rozšířit (OR)
  - upřesnit (AND)
  - vyjmout (-)

konvence vyhledávání

- * konvence
- tolerance (může být chyba v dotazu)
- varianty (v době před povinnou školní docházkou nebyla normativní gramatika a existovalo více množství, jak psát slova; systém vyhledá všechny varianty)
- skupiny slov

Prohlížení

- vyhledaný dokument
  - lupa – **Bibliographic Description**

název knihovny a číslo dokumentu – Informace o dokumentu (česká verze)

Otevřít digitalizovanou kopii / Lupa – [Bibliographic Description](#)

Horní lišta

listování – modré šipky

čtvereček s červeným proužkem – vytvoření záložky nebo její odstranění

listování v záložkách – červené šipky

galerie náhledů – možnost umístění horizontálně nebo vertikálně

lupa – možnost zvětšovat na náhledu vlevo vybrané části stránky

forma galerie – obrázky nebo značky

u galerie – možnost listování v náhledech dopředu a dozadu (prev, next) a rychlé listování (fast prev, fast next)

Spolupracující knihovny

Manuscriptorium spolupracuje se 40 knihovnami v ČR a také s některými knihovnami evropskými. Přehled zúčastněných knihoven je k dispozici ve vyhledávání v poli Knihovna u jednoduchého vyhledávání v rejstříku spolu s informací o počtu zdigitalizovaných dokumentů. Nejvíce záznamů pochází ze knihovny Zámku Kynžvart (24.075), následují Moravská zemská knihovna v Brně (31.261), Národní knihovna ČR (14.477), Národní knihovna v Ankaře (4.968), Knihovna Národního muzea (4.295), Státní vědecká knihovna v Olomouci (2.027), Univerzitní knihovna ve Vratislavi (734).

Manuscriptorium v portálech

Obsah databáze Manuscriptorium je vyhledatelný v těchto portálech:

JIB

<http://www.jib.cz/>

formát MASTERS použitý v Manuscriptorium je převeden MARC 21 vyhledávání je rovnocenné přímému vyhledávání v Manuscriptorium

TEL

<http://www.theeuropeanlibrary.org/>

CERL Manuskript Portal

<http://www.cerl.org/Manuscripts/CERL%20Portal.htm>

Volně přístupné části Manuscriptoria

Bibliografické informace a náhledy

Vybrané dokumenty v části Uživatelům

Informace:

MANUSCRIPTORIUM – vize virtuálního badatelského prostředí

Prezentace PhDr. Zdeňka Uhlíře, vedoucího Oddělení rukopisů a starých tisků NK ČR, která byla přednesena na Ústavu informačních studií a knihovnictví UK 26.3. 2007

<http://uisk.ff.cuni.cz/> – Jinonické informační pondělky

Oddělení rukopisů a starých tisků NK ČR:

http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=orst_ORST.htm

AnoPress – TamTam

<http://www.anopress.cz/>

- plnotextová databáze
- 200 titulů českých novin a časopisů
- přepisy 40 televizních a rozhlasových pořadů.
- retrospektiva od 1996
- přístup KNAV

Mediální databázi AnoPress (<http://www.anopress.cz/>) tvoří plné texty článků z novin a časopisů, přepisy rozhlasových a televizních pořadů, obsah vybraných zpravodajských a informačních serverů.

Databáze AnoPress obsahuje více než 200 titulů českých ústředních a regionálních deníků a populárně naučných i odborných časopisů, dále jsou zde přepisy zhruba 40 zpravodajských, publicistických a diskusních televizních a rozhlasových pořadů.

Obsah tohoto rozsáhlého elektronického archivu je denně aktualizován: články a zprávy z deníků aktuálního data jsou v něm k dispozici od 8.00 hodin, přepisy relací rozhlasu a televize jsou do něj zařazovány s minimální časovou prodlevou, týdeníky a ostatní periodika zpravidla v den vydání. Ve spolupráci s různými vydavateli je databáze neustále rozšiřována o nové zdroje.

Od 1. ledna 2007 je databáze dostupná z nového webového rozhraní, které umožňuje individuální nastavení a sledování osobních statistik.

Prostřednictvím databáze lze souhrnně prohledávat jak aktuální – dnešní – tisk, tak i noviny několik let staré – Knihovna AV ČR, v.v.i. má přístup do archivu od roku 1996. Současně je možné hledat i v textových prepisech zpravodajských, publicistických a diskusních pořadů rozhlasu a televize.

Vyhledávání

Položením dotazu lze prohlédnout pouze jeden rok, pokud tedy chcete prohlédnout větší retrospektivu, je potřeba dotaz zadat vícekrát. Systém sám dokáže slova skloňovat, pokud se nemění kořen slova.

V databázi se vyhledává pomocí klíčových slov nebo témat, pro složitější vyhledávání je možné používat logických operátorů (AND, OR, NOT, ACCRUE aj.).

Přístup

Vstup do databáze je možný pouze na heslo, které zapíše na požádání služba v počítačové studovně.

EBSCO

SocInfo

Nejobsáhlejší a nejkvalitnější databáze zaměřená na sociologii a související obory

Databáze obsahuje:

1.910.000 záznamů s předmětovými hesly
19.300 termínů sociologického tezauru
397 základních oborových časopisů s plnými texty s retrospektivou od roku 1908
150 významných časopisů oboru s plnými texty
720 knih a monografií
6.743 konferenčních zpráv

Seznam časopisů v databázi SocInfo obsahuje mj.:

Acta Sociologica
od 1956, s plnými texty 1956–2002
American Journals of sociology
od 1895, s plnými texty od 1990, embargo 12 měsíců
American Sociological Review
od 1936, s plnými texty od 1936, embargo 12 měsíců
American Sociologist
Od 1965, s plnými texty od 1965, embargo 6 měsíců
Child Development
od 1930 s plnými texty od 1930, embargo 12 měsíců
Comparative Sociology
od 1960, s plnými texty od 1960, embargo 12 měsíců
Czech Sociological Review
od 1993, s plnými texty od 2006 (Sociologický ústav AV ČR)
Social forces
od 1922, s plnými texty od 1922
Social Psychology
od 1937, s plnými texty od 1938
Social Psychology Quarterly
od 1937, s plnými texty od 1938, embargo 12 měsíců
Sociologia
od 1989, s plnými texty od 2007 (Sociologický ústav SAV)

Librarianship databases

Zvláštní rozhraní pro přístup do knihovnických databází z projektu 1N 04170 „Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu“ přes EBSCO:

Information Science & Technology Abstracts (ISTA)
Computer & Applied Science Komplete
Library, Information Science & Technology Abstracts
Library, Information Science & Technology Abstracts with Full text
Computer Source
Internet and personal Computing Abstracts
Computer Science Index
ERIC

Ostatní databáze z tohoto projektu zůstávají přístupné přes Infozdroje.cz
Library and Information Science Abstracts (LISA)
Encyclopedia of Library and Information Science (ELIS)
Library Literature and Information Science with Full Text (LLIS FT)

ProQuest 5000

V únoru se spojily firmy ProQuest a CSA a nadále se budou jmenovat **Proquest CSA**

Seznam účastníků konsorcia 2007–2008 v rámci AV ČR:

Biofyzikální ústav
KNAV
Sociologický ústav
Ústav experimentální biofarmacie
Ústav fyziky materiálů
Ústav pro soudobé dějiny
Ústav teorie informace a automatizace

ScienceDirect

Plnotextové časopisy v roce 2007:

- 1.570 časopisů
- UTL 5
- křížový přístup v rámci AV ČR
- přístup všech do kupovaných časopisů jednotlivými členy konsorcia v AV ČR
- vše z licence LI (tituly končí 2003)
- <http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcium-elsevier-tituly-2003.asp>
- limitovaný přístup zdarma (Freedom Collection, není součástí licenční smlouvy a může kdykoli skončit)

Seznam členů ScienceDirect v AV ČR:

Astronomický ústav
Biofyzikální ústav
Fyzikální ústav
Fyziologický ústav
Geofyzikální ústav
Geologický ústav
KNAV
Matematický ústav
Společná knihovna biologických ústavů
Ústav analytické chemie
Ústav biologie obratlovců
Ústav experimentální biofarmacie
Ústav experimentální botaniky
Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského
Ústav fyziky atmosféry
Ústav fyziky materiálu
Ústav geonomy
Ústav chemických procesů
Ústav informatiky
Ústav jaderné fyziky
Ústav makromolekulární chemie
Ústav molekulární genetiky
Ústav organické chemie a biochemie

Ústav přístrojové techniky
Ústav pro hydrodynamiku
Ústav radiotechniky a elektroniky
Ústav struktury a mechaniky hornin
Ústav teoretické a aplikované mechaniky
Ústav teorie informace a automatizace
Ústav termomechaniky
Ústav živočišné fyziologie a genetiky

SpringerLink

---

1 840 časopisů s plnými texty
16 000 elektronických knih

v AV ČR přístup:

(dle seznamů Suweco 04/2007)

časopisy: Springer 419 titulů, Kluwer 698 titulů

e-books (od 01/2007):

kolekce **Computer Science Library 2005–2007** – 1.556 titulů

kolekce **Lecture Notes in Mathematics 2007** – 5 titulů

obě kolekce se postupně rozšiřují o nově vydané tituly (2007)

Pozn: tituly kolekce Lecture Notes in Mathematics jsou aktuálně vzhledem k problémům s nastavením na straně Springeru nepřístupné.

Nové vyhledávací rozhraní SpringerLink od srpna 2006

Informace:

Seznam časopisů Springer

<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcia-vyhledavani.asp?konsor=SPR&kolekce=11>

Seznam časopisů Kluwer

<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcia-vyhledavani.asp?konsor=KLU&kolekce=11>

Seznam přístupných e-books z kolekce Computer Science Library

<http://www.suweco.cz/download/Computer%20Science%20Tituly.xls>

Seznam přístupných e-books z kolekce Lecture Notes in Mathematics
<http://www.suweco.cz/download/LN%20in%20Mathematics%202007.xls>

České časopisy ve SpringerLink:

Applications of Mathematics (Matematický ústav AV ČR, v. v. i.)

Biologia plantarum (Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.)

Czechoslovak Journal of Physics – ukončen 2006 (Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.)

Od 1. ledna 2007 je Czechoslovak Journal of Physics sloučen s European Physical Journal (section D)

Czechoslovak Mathematical Journal (Matematický ústav AV ČR, v. v. i.)

Photosynthetica (Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.)

Studia Geophysica et Geodaetica (Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.)

Od roku 2005 sloučeny databáze Kluwer a Springer.

Přístup do plných textů zůstává ve SpringerLink rozdělen podle přihlášení do konsorcií Springer a Kluwer v roce 2004.

Seznam účastníků konsorcia Kluwer v AV ČR:

Astronomický ústav

Biofyzikální ústav

Fyzikální ústav

Geofyzikální ústav

Geologický ústav

KNAV

Společná knihovna biologických ústavů

Ústav experimentální botaniky

Ústav fyziky atmosféry

Ústav fyziky materiálu

Ústav informatiky

Ústav makromolekulární chemie

Ústav organické chemie a biochemie

Ústav pro hydrodynamiku

Ústav radiotechniky a elektroniky

Seznam účastníků konsorcia Springer v AV ČR:

Astronomický ústav

Biofyzikální ústav

Botanický ústav

Fyzikální ústav

Fyziologický ústav

Geofyzikální ústav

KNAV

Matematický ústav

Společná knihovna biologických ústavů

Ústav analytické chemie

Ústav anorganické chemie

Ústav biologie obratlovců

Ústav experimentální botaniky

Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského

Ústav fyziky atmosféry

Ústav fyziky materiálu

Ústav informatiky

Ústav jaderné fyziky

Ústav makromolekulární chemie

Ústav organické chemie a biochemie

Ústav přístrojové techniky

Ústav pro hydrodynamiku

Ústav radiotechniky a elektroniky

Ústav teoretické a aplikované mechaniky

Ústav teorie informace a automatizace

Ústav termomechaniky

Tokens

- možnost získání plného textu pro nekonsorciální tituly
- neplatí pro Back Files

Seznam členů konsorcia Wiley v AV ČR:

- Biofyzikální ústav
- Fyzikální ústav
- Fyziologický ústav
- KNAV
- Společná knihovna biologických ústavů
- Ústav analytické chemie
- Ústav experimentální botaniky
- Ústav geonomy
- Ústav informatiky
- Ústav makromolekulární chemie
- Ústav organické chemie a biochemie
- Ústav přístrojové techniky
- Ústav pro hydrodynamiku
- Ústav radiotechniky a elektroniky

Hirschův index

Americký fyzik J.E. Hirsch publikoval v arXiv.org v srpnu 2005 a v listopadu 2005 v prestižním americkém časopisu PNAS (Proceedings of the National Academy of the United States of America) článek „An index to quantify an individual's scientific research output“, v němž poprvé nabídl nový způsob hodnocení vědecké práce zaměřené na autora a hodnotící celou jeho publikační činnost vědeckého pracovníka jako celek.

Hodnocení vědecké práce je složitá otázka a není na ni jednoduchá odpověď. Neexistuje jednoznačné řešení. Pro komplexní hodnocení pří-

nosu vědeckého pracovníka by mělo být použito více hledisek. Hodnocení pomocí Hirschova indexu (*h*-index) nabízí jednu z možností. Hirschův index umožňuje hodnocení a porovnávání vědeckých pracovníků při obsazování vědeckých míst, při zvyšování kariérního stupně nebo při udělování grantů.

Zjištění Hirschova indexu předpokládá využití bibliografické a citační databáze. Hirschův index se bude lišit podle toho, ze které databáze byl získán. V optimálním případě by musely být přítomny všechny zdroje, ve kterých autor publikoval. To je v praxi neuskutečnitelná podmínka, takže zůstane pouze jedním z hledisek. Web of Science v roce 2007 začlenila Citation Report, který umožňuje získat rychlou informaci založenou na porovnávání počtu článků a jejich citací. Hirschův index je možné použít pouze k porovnávání v rámci určitého oboru, protože každá vědní disciplína má jiné zákonitosti, v každé se publikuje jiným způsobem.

Definice h-indexu

„I propose the index *h*, defined as the number of papers with citation number $\geq h$, as a useful index to characterize the scientific output of a researcher“

Navrhuji index *h*, definovaný jako počet prací s počtem citací $\geq h$, jako index, použitelný k charakterizaci vědeckého výkonu výzkumného pracovníka

Zjištění h-indexu

Web of Science v Citation Report seznam článků a počet jejich citací v bibliografické a citační databázi články jsou seřazeny podle počtu citací

h-index

= pořadové číslo článku v seznamu

$h \leq$ počet citací konkrétního článku

Velikost h-indexu závisí na těchto faktorech:

citační zdroj, ze kterého je vytvářen seznam publikovaných článků

obsah databáze

které časopisy jsou zpracovávány

retrospektiva

čím delší, tím úplnější obraz poskytuje

Web of Science (ISI) a Scopus (Elsevier) udávají rozdílné HI

Web of Science od 1945 (SCIE)

Scopus od 1996

charakteristika oboru

v každém oboru se publikuje jiným způsobem

biologie a medicína nejvíce publikací, nejvíce citací,

největší HI

každá doba má svá aktuální témata a své způsoby

komunikace vědeckých informací

Informace:

Hirsch, J. E. (2005) arXiv.org E-Print Archive (Aug. 3, 2005).

<http://arxiv.org/abs/physics/0508025>

Hirsch, J. E.: **An index to quantify an individual's scientific research output.**

PNAS, vol. 102, November 15, 2005, no. 46, s. 16569-16572.

<http://www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0507655102>

Český překlad článku (neautorizovaný):

<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorciem-elsevier-scopus.asp>

Drábek, Pavel: **Scientometrie v hodnocení vědecké práce.**

Akademický bulletin, 2007, č. 4, s. 22.

http://abicko.avcr.cz/bulletin_txt_show_clanek.php?Cislo=04/2007&Poradi=17

I. Faktor: **Hirschův index a česká věda aneb Domácí realita.**

Vesmír, 2006, č. 9.

<http://www.vesmir.cz/clanek.php3?CID=6889>

EIZ v AV ČR

Infozdroje.cz

<http://www.infozdroje.cz/>

informace o EIZ přístupných v AV ČR a ČR a institucích a jejich EIZ

informace o institucích a jejich EIZ

Přehledná stránka EIZ v AV ČR:

<http://www.infozdroje.cz/infozdrojetop.php>

Suweco.cz

<http://www.suweco.cz/>

informace o EIZ zprostředkovaných Suweco

Články o Hirsch-Index (H-indexu, HI):

<http://suweco.cz/cz/online-konsorciem-elsevier-scopus.asp>

Seznam všech plnotextových časopisů zprostředkovaných Suweco:

<http://suweco.cz/cz/online-dostupne-tituly.asp>

(systém rozeznává IP adresu, ze které se přistupuje)

EIZ v portálech a Souborném katalogu VPK

Plnotextové časopisy z EIZ dostupných v KNAV jsou zpřístupněny:

EZB

konto KNAV od 2005
všechny plnotextové EIZ
vyhledává na úrovni časopisu

Google Scholar

konto KNAV od 2005 – **SFX@LibASCR**
všechny plnotextové EIZ
vyhledává na úrovni článku

Souborný katalog VPK

všechny EIZ s povolením elektronické mvs
ScienceDirect (Elsevier), SpringerLink (Springer + Kluwer),
InterScience (Wiley)

Elektronická knihovna časopisů (EZB)

<http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/search.phtml?bibid=CASCR&colors=7&lang=en>

Elektronická knihovna časopisů (Elektronische Zeitschriftenbibliothek – EZB) je projektem [Univerzitní knihovny v Regensburgu](#) (Německo) a v současné době je v něm zapojeno více než 398 knihoven a institucí, z toho 24 českých (např. Národní knihovna ČR, Státní technická knihovna, Národní lékařská knihovna, Právnická fakulta UK), v AV ČR mají konta KNAV, Ústav pro hydrodynamiku, Fyziologický ústav a Ústav makromolekulární chemie.

Portál EZB patří k tomu nejlepšímu v oblasti managementu EIZ. Projekt původně vznikl jako **informace o webových stránkách odborných časopisů** a podmínkou pro zařazení bylo alespoň 50% volně přístupných plných textů.

Nyní EZB nabízí snadný přístup ke všem **odborným fulltextovým časopisům**, které má knihovna dostupné v rámci různých předplatných nebo které jsou k dispozici volně na internetu. Jednotlivé knihovny si zřizují svá konta a zpřístupňují předplacené plnotextové EIZ. Prostřednictvím administrativního modulu mohou také přidávat nově nalezené volně přístupné plnotextové časopisy. Podmínkou je věcné zpracování – výběr ze 41 kategorií. Vše je bezplatné, práce s portálem je velmi jednoduchá a srozumitelná, používat lze německé a anglické jazykové rozhraní.

Od května 2005 bylo do konta KNAV vstoupeno 2.958 (z toho 409 vstupů za rok 2005 a 2.186 za rok 2006). Statistiky ukazují, že portál je využíván i mimo KNAV. Nejvyhledávanější byly časopisy z databází EBSCO, Elsevier a Proquest – *Journal of Hazardous Materials*, *Science* a *Nature*.

Dostupnost časopisů

Elektronické časopisy jsou v EZB rozděleny do **4 kategorií podle dostupnosti**:

- časopisy volně dostupné
- předplacené tituly dostupné lokálně v rámci knihovny
- časopisy s částečně dostupnými plnými texty (např. pouze určité roky)
- zdroje pro danou instituci nedostupné

V této době EZB obsahuje odkazy na **54.174 časopisů** ze všech oborů, z nichž je **3.733** publikováno **pouze v elektronické formě**. **13.911** časopisů obsažených v EZB je **volně dostupných**.

Volně dostupné zdroje lze prohlížet v samostatném adresáři [Directory of Free Access Journals](#). U „červených“ zdrojů jsou často dostupné abstrakty a výjimečně také plné texty článků ze starších čísel. Tyto údaje bývají uvedeny v záznamu časopisu pod ikonkou

EZB také knihovně přináší **pohled na vlastní fond** elektronických časopisů z obsahového hlediska, tedy zastoupení plnotextových časopisů v jednotlivých oborech (41 kategorií). Nejvíce je zastoupena medicína (8.512), ekonomie (7.891 časopisů) a politologie (3.066).

Způsoby prohlížení a hledání v EZB

V EZB lze prohlížet **seznamy časopisů abecedně nebo tematicky řazené** – seznamy se dají dále omezit podle dostupnosti (barvy „semaforu“)

- [abecední seznam](#) volně dostupných („zelených“) či předplacených („žlutých“) titulů v rámci Knihovny AV ČR
- [tematický seznam](#) volně dostupných („zelených“) či předplacených („žlutých“) titulů v rámci Knihovny AV ČR

Záznamy

- u „žlutých“ a „zelených“ titulů funguje **název** jako **odkaz na plný text**
- modrá ikonka před názvem odkazuje na **záznam časopisu** s podrobnějšími informacemi (např. údaje o dostupnosti – časovém vymezení ročníků dostupných v plném textu, apod.)

Přístup k EZB

Přístup k plným textům časopisů prostřednictvím EZB je možný **ze všech čtenářských počítačů v počítačové studovně Knihovny AV ČR**. Mimo knihovnu lze EZB také prohlížet ovšem bez možnosti přístupu k předpláceným plným textům.

Prohlížet lze také „konta“ jiných zúčastněných knihoven (Preference / Einstellungen).

Elektronické zdroje zahrnuté v EZB

- Fulltextové databáze firmy Ebsco – v záznamech EZB je u názvu označení **via EBSCOHost**
- ProQuest 5000 International (**via ProQuest**)
- JSTOR
- SpringerLink (Springer, Kluwer)
- ScienceDirect (Elsevier)
- InterScience (Wiley)
- ACS Publications – American Chemical Society
- Literature Online
- a od roku 2006 také knihovnická databáze LLIS – Library Literature and Information Science

---

Google Scholar

<http://www.scholar.google.com>

- volně přístupný vyhledávač odborných textů
- stále v beta verzi, vyskytují se chyby
- postupně se rozšiřují možnosti v Advanced Scholar Search – jméno autora, název časopisu, rok publikování

Výsledky vyhledávání

- odkaz „Recent Articles“ pro časové zpřesnění dotazu
- odkaz „group of“, který lze využít k zobrazení záznamů různých verzí téhož dokumentu
- ve výsledku vyhledávání Google Scholar zobrazí záznam dokumentu společně s odkazy na uživatelem vybrané link servery
- každý uživatel Google Scholar si může nastavit ve Scholar Preferences až tři link servery z nabídky registrovaných link serverů různých institucí (na základě svého oprávnění k přístupu k EIZ v dané instituci)
- pro uživatele v rámci AV ČR se zobrazí automaticky odkaz na link server SFX@LibASCR (SFX@LibASCR: Full Text)
- link server SFX@LibASCR umožňuje propojení vyhledaných záznamů článků v Google Scholar na plné texty těchto článků v relevantních databázích, které KNAV zpřístupňuje

EIZ přístupné v AV ČR propojené do plných textů z Google Scholar

JSTOR
EBSCO
Proquest 5000 International
SpringerLink (Springer + Kluwer)
Wiley InterScience
American Chemical Society
Literature Online
BioMed Central Open Access Free

Volně přístupné archivy propojené do plných textů z Google Scholar

Astrophysics Data Systém
DOAJ Directory of Open Access Journals
Free E-Journals
Highwire Press Free
National Academy Press
Scielo
J-STAGE
EMIS
Psychonomic Society Publications
University of California Press

Informace

Informace o Google Scholar
<http://www.lib.cas.cz/databaze/Google-Scholar/google-scholar.html>

Nastavení uživatelských preferencí pro Google Scholar
http://scholar.google.com/scholar_preferences?hl=en&lr=&output=search

Nápověda
<http://scholar.google.com/scholar/help.html>

Články o EIZ v AV ČR

Kadlecová, Ivana – Tomanová, Hana

Aktuální pohled do elektronických informačních zdrojů v Akademii věd ČR.

Akademický bulletin, 2006, č. 3, s. 8-10.

http://press.avcr.cz/bulletin_txt_show_clanek.php?Cislo=03/2006&Poradi=06

Tomanová, Hana – Burešová, Iva – Meixner, Jaroslav

Elektronické informační zdroje v Akademii věd ČR.

Informace, 2006, Mimořádné vydání, 36 s.

<http://www.lib.cas.cz/informace/Informace-mimoradne-vydani-2006.pdf>

Burešová, Iva

EZB – Elektronická knihovna časopisů.

Informace, 2006, č. 2-3, s. 14-16.

http://www.lib.cas.cz/informace/Informace_2-3_2006.pdf

Haluzíková, Lenka

Seminář WOS v Akademii věd.

Informace, 2006, č. 2-3, s. 26-27.

http://www.lib.cas.cz/informace/Informace_2-3_2006.pdf

Meixner, Jaroslav

Zpřístupnění EIZ prostřednictvím Google Scholar.

Informace, 2006, č. 2-3, s. 16-19.

http://www.lib.cas.cz/informace/Informace_2-3_2006.pdf

Tomanová, Hana

Elektronické informační zdroje v Akademii věd ČR.

Odborný seminář „Elektronické informační zdroje“ pořádaný Sdružením knihoven České republiky a vědeckým knihkupectvím Minerva 14. 6. 2006 v Národním muzeu v Praze

<http://www.lib.cas.cz/download/EIZ-z-pohledu-AV-CR-modre-diagonaly.ppt>

Tomanová, Hana – Burešová, Iva

Nové databáze přístupné z KNAV : Springer – Kluwer, Scopus, Proquest, Elektronická knihovna časopisů (EZB), BioMed Central.

Informace. 2005, č. 2-3, s. 14-18.

<http://www.lib.cas.cz/informace/Informace-2-3-2005.pdf>

Kadlecová, Ivana – Tomanová, Hana

Knihovna Akademie věd ČR: současná nabídka elektronických informačních zdrojů.

Akademický bulletin, 2003, č. 7-8, s. 32-34.

http://abicko.avcr.cz/bulletin_txt_show_clanek.php?Cislo=07/2003&Poradi=28

Informační výchova

Česká zemědělská univerzita v Praze – Studijní a informační centrum

<http://www.sic.czu.cz/>

Vzdělávání – Pomůcky a materiály

Vzdělávání – Přednášky a semináře – „Hledání informací“ – prezentace

<http://www.citace.com/>

ČVUT

<http://knihovny.cvut.cz/vychova/infvychova.htm>

Ústřední knihovna Vysoké školy báňské – Technická univerzita Ostrava

<http://knihovna.vsb.cz/>

Internet

Kurzy

Služby – E-zdroje

Knihovna Jihočeské univerzity

http://www.lib.jcu.cz/informacni_vychova.htm

Rešeršní strategie

<http://eiz.zcu.cz/>

Elektronické informační zdroje MU

<http://library.muni.cz/ezdroje/>

E-learning na Masarykově univerzitě

<http://is.muni.cz/elportal/>

Jak citovat díla zveřejněná na Elportálu

http://is.muni.cz/elportal/citace_portal.pl

Absolventi a závěrečné práce – diplomové aj. práce s plnými texty

<http://is.muni.cz/lide/absolventi.pl>

3. LF UK

<http://wsvi.lf3.cuni.cz/vyuka.html>

Mgr. Michaela Vrběcká

<http://www.lib.cas.cz/> Různé

PhDr. Hana Landová

Článek Ikaros 11/2005

<http://www.ikaros.cz/>

Závěr a trendy v oblasti elektronických informačních zdrojů

EIZ se vyvíjejí a mění velmi rychle. V současné době již běžně obsahují RSS, blogy, formáty pro osobní dokumentaci, odkazy na podobné články. Začínají se objevovat audio a video soubory a stránky přeložené do češtiny.

EIZ přístupné v KNAV a Google / Google Scholar

Trendem je propojování EIZ (databází i on-line katalogů) s Google a Google Scholar. Producenti EIZ se spojují s Google a umožňují prohledávání obsahu svých databází, většinou jsou články přístupné na úrovni abstraktu. JSTOR podepsal v roce 2006 licenční smlouvu s Google, jako prvním vyhledávačem, která umožňuje prohledávat více než 2 mil. plnotextových článků a recenzí knih prostřednictvím Google a Google Scholar. Volně přístupná je první stránka textu. Knihovny mají na druhé straně možnost zpřístupnit své licencované EIZ a nebo své on-line katalogy prostřednictvím SFX v Google Scholar. Umožňuje to prohledávání obsahu databází na úrovni článků a propojení do plného textu, je-li k dispozici, nebo do katalogizačního záznamu, např. záznam knihy ze Souborného katalogu ČR (Czech Libraries).

EIZ přístupné v KNAV a on-line katalog

Dalším rysem současné doby je propojování plnotextových EIZ do elektronických katalogů knihoven. Jedná se o dosti složitou problematiku, kterou není možné řešit na úrovni jednotlivých knihoven a je nutné použít příslušný software. Nabízejí se možnosti využít FULLMarc, jeden z modulů Serials Solution nebo MARCIt v rámci Jednotné informační brány. Tento krok znamená již maximální zpřístupnění obsahu EIZ pro uživatele, po zpřístupnění na webové stránce knihovny, v portálu EZB a vyhledávači Google Scholar a v Souborném katalogu VPK, který tvoří základ pro poskytování služby elektronického dodávání dokumentů.

Google versus Knihovny

Google se stal nejvýznamnějším vyhledávačem a Google Scholar úspěšně konkuruje licencovaným bibliografickým EIZ. Fenomén Google znamená nejen zdokonalující se vyhledávač, který neustále rozšiřuje počet

prohledávaných stránek (každý totiž stojí o to, aby byly jeho webové stránky, katalogy indexovány právě Google), ale stává se, vytvářením informačních služeb jako Scholar, Images, Video, Book Search, Google i konkurentem knihovnických služeb. Pro knihovnickou obec jsou nejzajímavější aktivity Google, ale také Yahoo a MSN, v oblasti digitalizace. V USA i v Evropě jsou digitalizovány fondy největších a nejvýznamnějších knihoven. Google digitalizuje více než 3 000 knih denně a 1 mil. knih za rok. Letos na jaře uzavřela smlouvu s Google také Bavorská státní knihovna a připojila se k projektu Google Book Search. Před tím již byly knihovny zdigitalizovány nejvýznamnější americké univerzitní knihovny (University of Wisconsin, University of Virginia, University of Texas, Stanford University, Oxford University, New York Public Library, University of Michigan, Harvard University, University of California, Princeton University) a také některé v Evropě (Oxford University, University Complutance of Madrid, The National Library of Catalonia). Google je tak známý, že různé odvozeniny od názvu vyhledávače se staly běžnými výrazy s širokým použitím v běžné řeči na celém světě, např. googlovat/guglovat. Oblíbené jsou také a přídavné služby (Gmail, Google Calender, Blogger). Knihovny se musí starat, aby neztratily své uživatele a tím smysl své existence.

Informace

Not bound by anything

[Economist](#); 3/24/2007, Vol. 382 Issue 8521, p93-94, 2p

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=aph&AN=24471929&site=ehost-live>

Google Book Search: Library Partners

<http://books.google.com/googlebooks/partners.html>

Sládek, Jiří: Google přesvědčil Němce, na webu bude Goethe

[HN.IHNED.CZ](#) 5. 4. 2007 00:00

http://digiweb.ihned.cz/c4-10074270-20831880-i05000_d-google-presvedcil-nemce-na-webu-bude-goethe

Integrační software Primo a Serials Solution

Google inspiruje a poskytuje zpětnou vazbu nejen pro producenty EIZ, ale hlavně pro tvůrce nadstavbového softwaru pro správu EIZ. Uživatelé a každý kdo si zvykl vyhledávat informace na Google, chce, aby i profesionální zdroje pracovaly jako Google, aby byly jednoduché a účinné a srozumitelné, aby mohl pracovat v jednom vyhledávacím rozhraní. Z této myšlenky vycházejí tvůrci Primo v ExLibris a Serials Solution v ProQuest CSA. Tyto informační služby integrují vyhledávání ve všech EIZ, katalozích, souborných katalozích a také článcích obsažených v těchto EIZ současně. Ve všem, co knihovna spravuje nebo vytváří a potřebuje pro svou práci a pro své uživatele. Existuje příliš mnoho informačních zdrojů a je těžké se v nich orientovat pro knihovníky, natož pro laickou veřejnost. Použití tohoto softwaru by zhodnotilo náklady, které byly vynaloženy na pořízení primárních EIZ, plnotextových a bibliografických databází, a přiblížilo by je to většímu počtu uživatelů. Vzhledem k rychle se měnící a vyvíjející situaci v této oblasti se tyto informační služby velmi brzy stanou nezbytnou součástí elektronického fondu knihoven.

Osobní dokumentační systémy

Software pro správu osobní dokumentace je zatím pro jednotlivce drahý, ale v budoucnu se zcela jistě stane součástí jakéhokoli druhu tvůrčí práce. Je velmi užitečný a práce s ním příjemná. Je dosti pravděpodobné, že vzniknou volně přístupné varianty (Open Source). V každém případě již nyní EIZ nabízejí možnosti výstupů pro různé typy (RefWorks, Reference Manager, ProCite, EndNote ve Scopus). Např. RefWorks funguje již jako webová služba, která je hrazena formou předplatného a je možné ji nabízet jako formu knihovní služby pro uživatele knihovny.

Evropská komise podporuje Open Access

Otázka veřejného zpřístupnění výsledků vědecké práce, výzkumu, který je financován z veřejných prostředků. 17. ledna 2007 byla zveřejněna petice „**Petition for guaranteed public access to publicly-funded research results**“ Evropské komise na podporu návrhu směrnice „**Open Access Self-Archiving Mandate**“, vyjadřující podporu otevřeného přístupu k informacím pocházejících z veřejně podporovaného výzkumu. Během prvních třech měsíců ji podepsalo přes 25.000

jednotlivců a 1.214 organizací a institucí. Tato petice byla prezentována Evropské komisi v Bruselu 15. února 2007 na konferenci: „[Scientific Publishing in the European Research Area: Access, Dissemination and Preservation in the Digital Age](#)“.

V návaznosti na toto hnutí v Evropě byla 13. března 2007 zpřístupněna „**Petition for Public Access to Publicly Funded Research in the United States**“. Celé hnutí vychází z doporučení Evropské unie „**Study on the Economic and technical Evolution of the Scientific Publications Markets of Europe**“.

Petition for guaranteed public access to publicly-funded research results
<http://www.ec-petition.eu/>

Open Access Self-Archiving Mandate
<http://openaccess.eprints.org/index.php?/archives/198-guid.html>

Petition for Public Access to Publicly Funded Research in the United States
<http://www.publicaccesstoresearch.org/>

Study on the Economic and technical Evolution of the Scientific Publications Markets of Europe
http://ec.europa.eu/research/science-society/pdf/scientific-publication-study_en.pdf

---

Kontakty v Knihovně AV ČR

Web of Knowledge (WOS, JCR, CCC)

ACS – American Chemical Society

PhDr. Ivana Kadlecová, e-mail: knavcr@lib.cas.cz

Elektronické informační zdroje

Mgr. Hana Tomanová, e-mail: tomanova@lib.cas.cz

EZB – Elektronische Zeitschriftenbibliothek

BioMed Central

Informační zdroje pro knihovnictví

Anopress

Souborný katalog VPK – elektronické časopisy

Bc. Iva Burešová, e-mail: buresova@lib.cas.cz

Google Scholar

SpringerLink

Ulrich's Periodicals Directory

Mgr. Jaroslav Meixner, e-mail: meixner@lib.cas.cz